

Eugeniusz Sawrymowicz

Sprawozdanie z podróży naukowej do Francji i Szwajcarii : 8 maja - 20 czerwca 1961 r.

Biuletyn Polonistyczny 4/13, 70-71

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

swój sztab pracowniczy (który miał ze mną jeden tylko kłopot - z obco brzmiącym trudnym moim nazwiskiem, zwłaszcza drugą jego połową). Już nie mówię o pijarach florenokich, którzy dowiedziawszy się o celu mego do Florencji przybycia, wdzięczni za zajęcie się ich wielkim polskim konfratrem, Stanisławem Konarskim, wychodzili ze skóry pragnąc mi ułatwić dotarcie do wszystkiego, czego szukałem w ich zbiorach. Podobną życzliwość okazał mi w Rzymie rektor kolegium rzymskiego pijarów, które się mieści na ulicy Nazareno, w dawnym gmachu Collegium Nazarenum, gdzie się ongi uczył Konarski.

Z pożytecznej wyprawy włoskiej przywiozłem sporo cennych materiałów dla dziejów naszej kultury oświeceniowej.

Prof. Juliusz Nowak-Dłużewski
Uniwersytet Warszawski

SPRAWOZDANIE Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO FRANCJI I SZWAJCARII
(8 maja - 20 czerwca 1961 r.)

Krótki okres pobytu (miesiąc w Paryżu, dwa tygodnie w Szwajcarii) nie pozwolił mi na przeprowadzenie jakichś rozleglejszych badań lub poszukiwań. Mogłem wykonać tylko to, co z góry miałem zaplanowane w związku z moimi pracami nad krytyczną i komentowaną edycją korespondencji Słowackiego i nad literaturą emigracji polistopadowej w ogóle.

W Paryżu udało mi się, idąc wedle danych, które ogłosiłem w artykule pt. "O ostatnim testamencie i ostatnich listach Słowackiego" ("Przegląd Humanistyczny" 1959, nr 4), odnaleźć oryginał urzędowego testamentu Słowackiego, dotąd nie znanego i o którego istnieniu w ogóle nie wiadano. Testament ten odnalazłem w archiwum jednego z notariuszy paryskich i ogłosiłem w "Przeglądzie Humanistycznym" 1961, nr 6. W poszukiwaniach tych dużą pomoc okazał mi dr M. Klimowicz.

W Bibliotece Polskiej w Paryżu zbadałem autografy trzech listów Słowackiego. Poza tym zebrałem materiał do opublikowania nie drukowanych, a zawierających ciekawe szczegóły listów S. Garczyńskiego do I. Domejki i listów K. Gaszyńskiego do A. Słowaczyńskiego. Opublikowanie tych listów ważne będzie

dla badaczy twórczości Mickiewicza i Słowackiego, a także dla badaczy stosunków panujących wśród Wielkiej Emigracji.

W prasie paryskiej znalazłem liczne szczegóły do komentarza do korespondencji Słowackiego.

W Genewie zbadałem archiwum Société de Lecture, którego Słowacki był członkiem w l. 1833-1936. Znalazło się tam sporo ciekawego materiału o udziale Słowackiego i innych Polaków z Genewy w życiu Société (w zachowanych protokołach posiedzeń zarządu i w drukowanych sprawozdaniach rocznych). Rozprawkę na ten temat opublikowałem w "Ruchu Literackim" 1961, nr 6.

W prasie genewskiej znalazłem wiele wyjaśnień do listów Słowackiego, m.in. o teatrze genewskim.

W Bibliotece Narodowej w Bernie odkryłem nie znany bibliografom egzemplarz tajnie wydanego w Zurichu w 1833 r. niemieckiego przekładu "Ustępu" trzeciej części "Dziadów" Mickiewicza. Notatkę na ten temat oddałem do druku w "Ruchu Literackim".

Z kontaktów z T. Starkiem (autorem paru rozprawek o pobycie Słowackiego w Genewie i nie drukowanej monografii o Klaudynie Potockiej) uzyskałem kilka drobnych, ale ciekawych szczegółów o życiu Słowackiego w Genewie - wyzyskuję je w komentarzu do listów poety. Podobną korzyść dał mi kontakt z prof. A. Bronarskim (Fryburg), który zbadał m.in. szczegóły związane z wycieczką Słowackiego w Alpy w r. 1834.

Prof. Eugeniusz Sawrymowicz
Uniwersytet Warszawski

SPRAWOZDANIE Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO FRANCJI
(stypendium "École Pratique des Hautes Études"
w okresie od 1.X do 31.XI.1961 r.)

Czas mojego pobytu we Francji poświęciłem następującym sprawom:

1. Przebadałem archiwa wszystkich publicznych bibliotek w Paryżu, poszukując tekstu zaginionej części "Konfederatów Barskich" Mickiewicza, złożonych przez poetę redakcji pisma "Revue Indépendante". Udało mi się dotrzeć do archiwum czasopism, gdzie odnalazłem nazwiska redaktorów. Po tej linii powinny przejść dalsze poszukiwania: należałoby trafić do ro-